

Norrköpings kommun
norrkoping.kommun@norrkoping.se

Beslut för grundskola
efter tillsyn i Mosstorpskolan 2
i Norrköpings kommun

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Norrköpings kommun att senast den **20 oktober 2017** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Nedan redovisas förslag på åtgärder. I de fall det är möjligt får bristen avhjälpas på annat sätt.

Undervisning och lärande

Skolinspektionen konstaterar att Norrköpings kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Undervisningen innebär ett aktivt lärarstöd för eleverna. (3 kap. 3 § skollagen; 5 kap. 2 § skolförordningen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper)

Åtgärder

- Rektorn ska se till att eleverna ges ett kontinuerligt och aktivt lärarstöd i den omfattning som krävs för att skapa förutsättningar för att de ska nå de kunskapskrav som minst ska uppnås och i övrigt utvecklas så långsamt som möjligt inom ramen för utbildningen.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolinspektionen konstaterar att Norrköpings kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. (5 kap. 3 § skollagen)

Åtgärder

- Rektorn ska vidta åtgärder så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero. I detta arbete ingår att kartlägga och analysera elevernas studiemiljö med utgångspunkt från skollag och läroplan samt utifrån kartläggningen prioritera vilka åtgärder som ska genomföras i varje elevgrupp där studieron inte är tillfredsställande.
- Rektorn ska vidta åtgärder så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet.

Bedömning

Skolinspektionens tillsyn visar att utbildningen vid Mosstorpskolan 2 till stora delar uppfyller författningarnas krav. Rektorn behöver säkerställa att elever ges ett kontinuerligt och aktivt lärarstöd i den omfattning som krävs för att skapa förutsättningar för att de ska nå de kunskapskrav som minst ska uppnås och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för utbildningen. Vidare behöver rektorn tillse att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero och trygghet.

Föreläggande

Undervisning och lärande

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i undervisningen vid Mosstorpskolan 2. Av utredningen framgår att det finns elever som inte ges ett kontinuerligt och aktivt lärarstöd i den omfattning som krävs för att de ska kunna nå de kunskapskrav som minst ska uppnås och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för utbildningen.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att i utbildningen ska hänsyn tas till elevers olika behov. Alla elever ska därför enligt skollagen ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Vidare framgår att elever som lätt når de kunskapskrav som minst ska uppnås ska ges ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling.

Enligt skolförordningen ska eleverna genom strukturerad undervisning ges ett kontinuerligt och aktivt lärarstöd i den omfattning som behövs för att skapa förutsättningar för att eleverna når de kunskapskrav som minst ska uppnås och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för utbildningen.

Av förarbetena (prop. 2009/10:165 s. 662) framgår att alla elever, även de som utvecklas snabbt, har rätt till ledning och stimulans för att utvecklas så långt som möjligt. Även elever som lätt når kunskapskraven eller har speciella talanger har rätt att få en individanpassad undervisning och uppmuntran att nå ännu längre i sin kunskapsutveckling.

Av läroplanen för grundskolan framgår bland annat att undervisningen ska anpassas till varje elevs förutsättningar och behov. Den ska främja elevernas fortsatta lärande och kunskapsutveckling med utgångspunkt i elevernas bakgrund, tidigare erfarenheter, språk och kunskaper. Vidare framgår att läraren ska ta hänsyn till varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

2017-06-22
Dnr 43 - 2016:10441

4 (7)

Skolinspektionens utredning

I intervju med lärare framgår att vissa lärare upplever att de inte har tillräckligt med tid för att ge eleverna den ledning och stöd som de behöver i klassrummet. Trots att många lektioner har dubbel lärarbemanning räcker lärarna inte till för alla elever. Intervjuade lärare berättar exempelvis att många elever är i behov av extra anpassningar i klassrummet.

Lärare uppger att elever med extra anpassning prioriteras i klassrummet vilket leder till att övriga elever riskerar att inte få den hjälp de behöver under lektionen. Detta bekräftas även i intervjun med elever som framhåller att hjälplistorna på tavlan ibland är så långa att alla elever inte hinner komma igång med skolarbete under lektionen. För att ändå räcka till för alla berättar lärare hur de bokar in elever på raster och annan ledig tid som läraren har.

Av inskickad dokumentation från huvudmannen och intervjuer med lärare framgår att det finns gemensamma rutiner för hur lektionsstrukturen ska se ut. Exempelvis ska lärarna skriva upp lektionsinnehåll och lektionslängd på tavlan i samband med lektionsstart så att det blir tydligt för eleverna. Lärare uppger under intervjun att dessa rutiner inte tillämpas av alla lärare fastän det är känt att det finns elever som är i behov av tydlig lektionsstruktur.

Skolinspektionens lektionsobservationer genomförda 28 april 2017 visar att det förekommer att elever inte får det aktiva lärarstöd de behöver och följaktligen inte kommer igång med sitt arbete. Istället finns elever som pratar med bänkkamrater under stora delar av en lektion, går in och ut ur klassrum eller sitter med sina mobiltelefoner en betydande del av lektionstiden. Detta utan någon tydlig åtgärd från lärarens sida. I dessa observerade fall saknades lärares ledning och stöttning för att eleven skulle komma vidare i sitt arbete.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då verksamheten på Mosstorpsskolan 2 inte uppfyller de krav som gäller för verksamheten föreligger skäl att förelägga Norrköpings kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Studiero

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att alla elever på Mosstorpsskolan 2 inte har en studiemiljö som präglas av studiero. Även om skolenheten har uppmärksammat studieron som ett utvecklingsområde framkommer av utredningen att det brister i studiero hos vissa elevgrupper.

2017-06-22
Dnr 43 - 2016:10441

5 (7)

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska utbildningen utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. I förarbetena till skollagen (proposition 2009/10:165 s. 319) anges att en av de viktigaste förutsättningarna för att barn och ungdomar ska kunna inhämta och utveckla kunskaper och värden är en trygg och stimulerande lärandemiljö.

Skolinspektionens utredning

Av intervjuer med elever framgår att flera elever upplever att de saknar studiero på lektionerna. Elever uttrycker att "det är kaos" på vissa lektioner och i en klass springer flera elever runt i klassrummet och pratar om andra saker. Av intervjuer med elever framgår att lärare inte alltid tillämpar gemensamma regler för att upprätthålla studieron i klassrummet. Exempelvis samlar inte alla lärare in mobiltelefoner och reglerna för vad som händer vid sen ankomst tillämpas olika av lärare. Elever berättar vidare att det har hänt att lärarvikarier inte tar sin uppgift på allvar utan sitter med sina mobiltelefoner under lektionstiden istället för att finnas till hands för eleverna.

Av intervjuer med elever framgår också att skolan har gjort insatser för att förbättra studieron. Exempelvis har frågan diskuterats i klasser tillsammans med lärarna. Vidare finns lärare som inlett lektionen med lugn musik i syfte att skapa en bättre studiero. Nämnade åtgärder har gett effekt i vissa klasser men inte i alla.

Av intervjuer med lärare framgår att studieron varierar och att det finns lärare som behöver mer stöd i att upprätthålla studieron på lektionerna. Flera insatser har gjorts såsom dubbelbemannade lektioner, fasta placeringar i klassrummen, gemensamma ordningsregler och en gemensamt framarbetad lektionsstruktur. Dock framgår av intervjuerna att alla lärare inte följer de ordningsregler eller den lektionsstruktur som är överenskommen.

Av intervjun med rektorn framgår att vissa klasser fortfarande har utmaningar vad gäller studieron. Rektorn berättar att problemen är identifierade. Rektorn håller sig informerad genom att ta del av elevråd- och trivselombudsprotokoll samt diskussioner med lärare. Någon specifik uppföljning av hur eleverna på skolan upplever studieron har inte genomförts. Rektorn berättar att olika insatser har gjorts, till exempel har rutiner för vikarier setts över och diskussioner har förts med personalgruppen. En av skolans förstelärare fick under höstterminen i uppdrag att ta fram en plan för hur skolans arbete med studiero ska drivas i arbetslagen. Planen har enligt rektorn inte blivit färdig än.

I samband med tillsynen genomfördes sju lektionsobservationer. På flera av de besökta lektionerna var studieron god. På vissa lektioner fanns det emellertid elever som inte riktigt kom igång med något arbete under lektionstiden. Istället var elever sysselsatta med att prata med klasskamrater eller trycka på sina mobiltelefoner under en stor del av lektionen. I något fall gav läraren berörda elever instruktioner vid något tillfälle men därefter återgick eleverna till att prata med varandra istället.

2017-06-22
Dnr 43 - 2016:10441

6 (7)

Trygghet

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att Mosstorpsskolan 2 brister i att tillförsäkra alla elever en studiemiljö som präglas av trygghet. Utredningen visar att det finns elever som inte känner sig trygga på skolan. Skolenheten gör flera insatser för att främja tryggheten på skolan. I skolenhetens likabehandlingsplan beskrivs insatser som görs under året. Exempelvis genomförs årligen en kartläggning av trygghet med trivselombud. Skolan genomför även olika värdegrundsdagar under året. Dock bedömer Skolinspektionen att Mosstorpsskolan 2 behöver intensifiera sina insatser ytterligare i syfte att tillförsäkra alla elever en studiemiljö som präglas av trygghet.

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska utbildningen utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. I förarbetena till skollagen (proposition 2009/10:165 s. 319) anges att en av de viktigaste förutsättningarna för att barn och ungdomar ska kunna inhämta och utveckla kunskaper och värden är en trygg och stimulerande lärandemiljö.

Skolinspektionens utredning

Av intervjuer med elever och lärare framgår att det finns elever som känner sig otrygga på skolan. Två veckor före Skolinspektionens tillsyn hotade elever andra elever varvid polis tillkallades. Det har även skett andra händelser såsom att möbler förstörts och smällare har smällt på skolan. I intervju med lärare framgår att skolan blivit tryggare sedan personal har börjat röra sig i skolans korridorer. Dock berättar lärare att det är svårt att hinna vara ute på rasterna för såväl lärare som resurslärare då de behövs inne i klassrummen.

Av inskickad dokumentation från huvudmannen och intervjun med rektorn framgår att Mosstorpsskolan 2 genomfört förebyggande insatser i syfte att skapa en trygg skolmiljö. Vidare framgår att riktade insatser har genomförts i en klass. Syftet med den riktade insatsen har gått ut på att förbättra trygghet och studiero i den specifika klassen.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Mosstorpsskolan 2 inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Norrköpings kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden där Skolinspektionen inte har funnit brister

Extra anpassningar och särskilt stöd

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Norrköpings kommun uppfyller författningarnas krav inom extra anpassningar och särskilt stöd.

Bedömning och betygssättning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Norrköpings kommun uppfyller författningarnas krav inom bedömning och betygssättning.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Norrköpings kommun uppfyller författningarnas krav inom förutsättningar för lärande och trygghet.

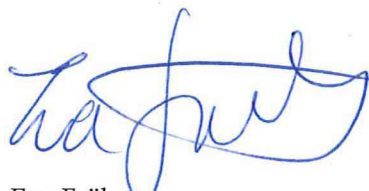
Styrning och utveckling av verksamheten

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Norrköpings kommun uppfyller författningarnas krav inom styrning och utveckling av verksamheten.

På Skolinspektionens vägnar

Eleonor Duvander
Beslutsfattare

Eva Fröberg
Föredragande

Allmänt om tillsynen:

Mer om Skolinspektionens tillsyn hittar du på www.skolinspektionen.se

Bilagor

Bilaga 1: Fakta om Mosstorpskolan 2

Fakta om Mosstorpskolan 2

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Norrköpings kommun under 2017. Mosstorpskolan 2 besöktes av Skolinspektionen mellan den 6 april 2017 och den 28 april 2017.

Mosstorpskolan 2 omfattar årskurserna 7-9. Det går 223 elever på skolenheten. I årkurs 7 och 8 finns tre parallella klasser. I årkurs nio finns två parallella klasser. Skolenhetens arbete leds av en rektor.

Måluppfyllelse

Av nationell statistik över slutbetygen läsåret 2015/16 framgår att 92,2 procent av eleverna uppnådde kunskapskraven i alla ämnen. Andelen elever som var behöriga att söka till yrkesprogram var nära 100 procent och det genomsnittliga meritvärdet var 241,3.

Statistiken visar också att Mosstorpskolornas flickor nådde högre resultat än pojkarna. Våren 2016 uppnådde 94,1 procent av flickorna kunskapskraven i alla ämnen. Motsvarande värde för pojkarna var 89,7. Flickornas genomsnittliga meritvärde var 257,3, medan pojkarnas var 219,9.